

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

доц. Древаль О.Ю., слухач гр. ДСмз-21с Чебанюк О.М.

У період кризових явищ суспільного розвитку особливої актуальності набуває визначення та підвищення ефективності системи державної служби.

На відміну від класичного визначення ефективності, як відношення корисного ефекту (результату) до витрат на його одержання, оцінити ефективність неекономічних систем досить складно, а іноді просто неможливо. Це пов'язано з тим, що державна служба – це складна система, яка залежить від багатьох факторів та має великий спектр функцій, що виконує. Позитивні прояви ефективної діяльності державної служби не можна оцінити тільки економічними показниками. Тому, важливо застосовувати системний підхід при визначенні ефективності державної служби.

Відповідно до аспектів системного підходу, що зазначені в [1], у таблиці 1, нами запропоновано визначити ефективність державної служби в розрізі цільового, функціонального, інтегративного, структурного, комунікативного, управлінського та елементного підходів.

Таблиця 1 – Визначення ефективності системи державної служби

Аспект системного підходу	Сутність
Системно-цільовий підхід	Ефективність державної служби визначається як ступінь досягнення системою загальної мети або сукупності цілей свого функціонування.
Системно-функціональний підхід	Ефективність державної служби визначається повнотою виконання певних функцій системою державної служби
Системно-інтегративний підхід	Ефективність державної служби визначається ефективністю власних механізмів системи державної служб, ефективністю шляхів удосконалення та її розвитку
Системно-структурний підхід	Ефективність державної служби визначається ефективністю внутрішньої організації, ефективністю взаємодії своїх складових
Системно-комунікативний підхід	Ефективність державної служби визначається ефективністю взаємодії системи державної служби з іншими системами як по горизонталі, так і по вертикалі
Системно-управлінський підхід	Ефективність державної служби визначається ефективністю прийнятих стратегічних і тактичних управлінських рішень, що впливають на досягнення цілей та ефективність діяльності системи
Системно-елементний підхід	Ефективність державної служби визначається ефективністю елементів системи державної служби

Виходячи з наведеної систематизації, ми пропонуємо при визначенні ефективності системи державної служби враховувати не тільки сукупну ефективність її елементів (ефективність окремих органів державної служби чи місцевого самоврядування), але й оцінювати ефективність внутрішньої організації та взаємодії зі всіма складовими даної системи; оцінювати ефективність взаємодії з макросередовищем в рамках досягнення загальної мети та виконання певних функцій держави.

Ефективність окремих органів державної служби можна визначити аналізуючи структуру даного органу, співвідношення між показниками надання певних послуг з існуючими ресурсами (людськими, фінансовими, матеріальними, інформаційними, часовими) тощо. Ефективність прийнятих управлінських рішень в органах державної влади

більшою мірою залежить від професіоналізму та компетенцій державних службовців, що знаходяться на керівних посадах.

Для підвищення ефективності системи державної служби, на нашу думку, серед основних організаційних змін необхідно впровадити наступне: вдосконалити організаційну структуру системи державної служби, яка б відповідала б стратегії функціонування та розвитку системи; впровадити ефективну систему розвитку персоналу, а саме, добір, ротацию, підготовку та перепідготовку висококваліфікованих фахівців державної служби; запровадити стандартні технології надання послуг, які б дозволили органам державної влади якісно та вчасно надавати відповідні послуги населенню та організаціям; впровадити якісне інформаційне забезпечення, що забезпечить прозорість та відкритість системи державної служби, адаптацію її до умов зовнішнього середовища.

Застосування системного підходу до визначення ефективності державної служби дозволить комплексно оцінити діяльність державної служби як об'єкта дослідження.

1. Оболенський О.Ю. Державна служба: навчальний посібник / О.Ю. Оболенский. – К.: КНЕУ, 2003. – 344 с.

Древаль, О.Ю. Системний підхід до визначення ефективності державної служби [Текст] / О.Ю. Древаль, О.М. Чебанюк // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 323-324.